

ТЕАТР PLAYBACK ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Савінов Володимир,

*аспірант Інституту соціальної та політичної психології
АПН України, актор Київського Playback-театру імені Глядача (Київ)*

«Playback» – особливий вид сучасного театрального мистецтва, який має багато спільного, що природно витікає з його історії, з психотерапією і, зокрема, з психодрамою. Питання про те, чим Playback є більше – театром чи психотерапією – майже риторичне. І кожна труппа вирішує його по-своєму.

Але основна функція театру Playback таки естетична. Кожна вистава має на меті створити сценічну дію – мистецький продукт, який би захоплював глядача, спонукав до співпереживання виконавцям, певного естетичного катарсису. Тут можна побачити всю палітру жанрів, від комедії до трагедії.

Основні особливості театру – спонтанність та інтерактивність. Причому спонтанність не тільки у грі акторів, у художньому відображенні матеріалу, а й у самих інтерактивних сценаріях вистави – авторами фабули сценічної дії є глядачі.

Репетиції присвячені як вивченню та пошуку найкращого втілення заданого художнього образу, так і відпрацюванню технік Playback та розвитку особливих якостей кожного актора і труппи в цілому.

Ми пропонуємо, не претендуючи на вичерпність переліку, розглянути особистісні якості, без яких важко уявити актора театру Playback. А, отже, ті риси, які можуть бути розвинені за допомогою гри на сцені.

По-перше, як і в традиційному театрі, актор Playback розвиває **експресивність** – здатність виражати свій внутрішній світ у його найменших деталях, відтінках. Можливість виявляти у чіткій та переконливій формі свої емоції, почуття, ідеї.

По-друге, без **емоційної чутливості** актор не зможе зрозуміти і адекватно відобразити історію глядача, виокремити найбільш емоційно насичені фрагменти та особистісно значущі теми останнього.

По-третє, **творча уява** дає змогу продукувати і втілювати конкретний образ в процесі вистави, доповнювати, насичуючи власним змістом, оповідь глядача.

І, по-четверте, необхідною якістю актора Playback є **майстерність взаємодії** – відчуття одне одного на сцені і точне «встроювання» власних дій у цілісну картину вистави. Актори розвивають в собі здатність інтуїтивно відчувати, не домовляючись, свій момент виходу у центр

уваги та, відповідно, момент зникнення з уваги, емоційне підстроювання та продовження дій партнерів по сцені, спонтанний розвиток діалогу чи полілогу тощо.

На лабораторії учасники матимуть можливість розвинути вищенаведені особистісні якості, спробуючи себе на сцені в техніках театру Playback.

Література:

1. *Грабская И. А.* О театре Play-back / Грабская Ирина Адамовна // Простір арт-терапії: образи, проблеми, ресурси : матер. IV міждисциплін. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Київ, ЦППО АПН України, 1–2 березня 2007 р.) / за наук. ред. А. П. Чуприкова, В. А. Семиченко, О. А. Бреусенка-Кузнецова, О. Л. Вознесенської. – К. : Міленіум, 2007. – 118 с. – С. 83–85.
2. *Литвиненко Л. И.* Психодраматический театр Play-back – театр общения и действия / Литвиненко Людмила // Простір арт-терапії : зб. наук. статей / ЦППО АПН України, ГО “Арт-терапевтична асоціація” ; редкол. : Семиченко В. А., Чуприков А. П. та ін. – К. : Міленіум, 2007. – Вип. 1. – 162 с. – С. 49–59.
3. *Славянова Н. Н.* Фестиваль театров спонтанности в Будапеште / Славянова Н. Н. // Психодрама и современная психотерапия. – 2002. – № 1. – 72 с. – С. 62–63.
4. *Fox J.* Acts of service. Spontaneity, Commitment, Tradition in the Nonscripted Theatre / Jonathan Fox. – Reprinted with Afterword. – N.Y. : Tusitala Publishing, 2003. – 284 p.

© ІСПП АПН України, 2008

© ГО «Арт-терапевтична асоціація», 2008

© Савінов Володимир Вікторович, 2008

УДК 159.98

ISBN 978-966-8063-66-4

ББК 84.5

Бібліографічний опис публікації:

Савінов В. В. Театр Playback як засіб розвитку особистості / Савінов Володимир // Простір арт-терапії: міф, метафора, символ : матер. V міждисциплін. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Київ, ІСПП АПН України – ЦППО АПН України, 28 лютого – 1 березня 2008 р.) / за наук. ред. А. П. Чуприкова, Л. А. Найдьонові, О. А. Бреусенка-Кузнецова, О. Л. Вознесенської. – К. : Міленіум, 2008. – 102 с. – С. 95–96.